

mark at drive ligelig Neutralitetspolitik, og for at konstatere, at det er umuligt, har det ærede Medlem søgt at give dette høje Ting det Indtryk, at der ikke under den foregaaende Regering blev drevet ligelig Neutralitetspolitik. Hvis der ikke var en saadan Hensigt med det ærede Medlems Tale, vilde man jo slet ikke kunne forstaa, hvorfor han førte disse Begivenheder fra den 4. og 5. August 1914 frem, thi det ærede Medlem bestrider saa langtfra Rigtheden af denne Politik, at han netop erkender, at det var den eneste nødvendige og rigtige Politik. Han paastaar heller ikke, at denne Politik har ført os i et skævt Forhold til England, nej, han erklærer aabent, at den har vundet Englands Samtykke og Bifald. Det kan altsaa ikke være andet end et Ønske om rent teoretisk at bestride Muligheden af at føre en ligelig Neutralitetspolitik her i Danmark, og det ærede Medlem har fremført det for derigennem at underbygge sine Planer om en Politik, der er saa langt fra Neutralitet som vel muligt. Nu er det ganske klart, at Neutralitetshævdelsen maa finde et forskelligt Udtryk i Forhold til Landenes Beliggenhed under en Verdenskrig. Det er ganske givet, at Haitis Neutralitet maa finde andre Udtryk end Danmarks under en Verdenskrig, hvor England og Tyskland er engagerede. Men naar det ærede Medlem Hr. Holstein vil fremhæve, at det, der er Kærnen ved Bedømmelsen af, hvad der skete den 4.—5. August, er dette, at det var ikke en ligelig Politik, men det var i bedste Fald en velvillig Neutralitet, og naar han opstillede en teoretisk skarp Sondring mellem Begreberne *neutralité stricte* og *neutralité bienveillante*, skal jeg heroverfor sige, at hvad enten den Politik, der er ført af Danmark, betegnes som en ligelig Neutralitetspolitik eller som en velvillig Neutralitet, ligelig til begge Sider, kommer det for mig ud paa eet, Denne Politik var baaret af Ønsket om ikke at begunstige nogen af Parterne, ikke i nogen Henseende at handle mod den anden Parts Interesser, at være lige velvillig i sine Handlinger overfor begge Parter. Og denne ligelige Neutralitetspolitik blev jo anerkendt fra alle Sider, den blev ikke bestridt fra nogen Side, og den førte derfor Danmark gennem Verdenskrigen, uden at der endogsaa opstod nogen af de Kriser i Forholdet til den ene eller den anden Part, som andre neutralitetsførende Lande har haft Eksempler paa. Den Politik, der blev ført, var Neutralitetspolitik.

Interessant er det, at det ærede Medlem,

der, for at understøtte sin Tanke om, at man kan gaa andre Veje end Neutralitetsvejen, angriber den radikale Regering, ikke søger at fremdrage det eneste Eksempel, som vor Nutidshistorie kender paa en Bevægelse bort fra Neutraliteten, nemlig den højtærede Kirkeministers udenrigspolitiske Forhandlinger med Tyskland, der, hvorledes man end bedømmer dem, havde Præg af en Orientering mod Syd, en Tilnærmelse til Tyskland bort fra Neutraliteten. Naar det ærede Medlem vilde vise, at man kan bevæge sig bort fra Neutraliteten, kunde han med Sandhed have sagt: Den Gang gjorde Danmark en Tilnærmelse til Tyskland, nu ligger Magtforholdene saaledes, at vi bør gøre en Tilnærmelse til Vest. Men dette gør det ærede Medlem af gode Grunde ikke. Der er intet i vor Historie, som giver det ærede Medlem Grund til at tro, at Neutralitetspolitik er umulig. Tværtimod har det vist sig under Verdenskrigen, at Neutralitetspolitik var den eneste mulige. Spørgsmaalet bliver da, om den fremtidig er en Umulighed. Nu er det jo ganske klart, at saa længe Folkeforbundet ikke er blevet, hvad det oprindelig var tænkt at skulle blive, maa et Land som Danmark opretholde den ligelige Neutralitetspolitik som Grundlaget for sin hele Tilværelse, dersom man ikke vil ind i en Alliancepolitik's Eventyr. Naar Folkeforbundet en Gang bliver det, det skal være, er der ikke længere Tale om Magtgruppers Strid, men om en helt ny Retstilstand, et Forbund af Folk, der overholder en aftalt Retsorden, hvor man møder visse Overtrædere med Magt, med Tvang, eventuelt med Straf hvor Overtræderne kan være en hvilken som helst Stat, og hvor derfor Delingen af Nationerne paa Forhaand i Lejre er i den mest direkte Modstrid med Folkeforbundets Tanke.

Jeg for mit Vedkommende haaber, at Regeringen vil virke for Folkeforbundets Idé, saaledes som den er udtrykt af Lord Robert Cecil, og ikke som den er udformet af det ærede Medlem Hr. Holstein. Og for denne Idés Udvikling virker man to Steder, i Genève, i Delegeretforsamlingen gennem de Instruktioner, der gives til Danmarks Repræsentanter, og herhjemme. Herhjemme virker man for Folkeforbundets Idé ved hurtigst muligt at optage Arbejdet for en Indskrænkning af Militærvæsenet og for dets Omformning efter den nye Tids Krav. Den højtærede Statsminister er klar herover, men han skyder Spørgsmaalet til Side. Hvorfor? Det kan